

Nr 14.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark; given Stockholms slott den 12 januari 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

David Pettersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 januari 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för försvars-, kommunikations-, eklelesiastik- och handelsdepartementen anför departementschefen, statsrådet Pettersson:

I skrivelse den 27 februari 1923, nr 37, har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit vad Kungl. Maj:t i proposition den 13 januari 1923, nr 10, föreslagit angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta om avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark. Det härigenom åt Kungl. Maj:t givna bemyndigandet gäller för tiden intill den 1 juli 1924. Enahanda bemyndigande synes nu böra hos riksdagen äskas för ytterligare ett års tid.

På grund härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för tiden intill den 1 juli 1925

dels medgiva, att, då för ändamål, för vars tillgodoseende enligt gällande lag om expropriation annan än kronan kan förpliktas avstå fastighet eller upplåta nyttjanderätt eller servitutsrätt därtill, erfordras, att kronan till-

hörig mark tages i anspråk, Kungl. Maj:t må äga, utan riksdagens hörande i varje särskilt fall, förordna om avstående av marken eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till densamma;

dels ock besluta:

1:o) att för mark eller särskild rätt, som sålunda avstås eller upplåtes, lösen eller ersättning skall med nedan angivna undantag utgå efter ty i lagen om expropriation är föreskrivet och till beloppet bestämmas, då jordområde, som skall avstås eller vartill särskild rätt skall upplåtas, är obebyggt och understiger fem hektar samt Kungl. Maj:t finner skäligt sådant medgiva, av tre gode män, av vilka länsstyrelsen i länet och sökanden, var för sig, utse en och domaren i orten den tredje, samt i annat fall av sådan nämnd, som omförmäles i berörda lag;

2:o) att i fråga om mark, som är avsedd att användas för framdragande av elektrisk ledning, utom vad under 1:o) stadgas jämväl föreskrifterna i lagen den 27 juni 1902, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skola lända till efterrättelse;

3:o) att, där Kungl. Maj:t lämnat kommun, enskild person eller bolag tillstånd att inom riket anlägga järnväg, Kungl. Maj:t ock må, där så prövas lämpligt och utan avseende därå, om för järnvägens anläggning statsbidrag åtnjutes eller icke, ej mindre medgiva, att mark som står under kronans omedelbara disposition eller tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, avstås utan annan ersättning till kronan, än att, därest och i den mån å marken växande skog ingår i överlåtelsen och Kungl. Maj:t icke finner skäl annorlunda medgiva, ersättning för sådan skog skall utgå efter Kungl. Maj:ts bestämmande, än även tillåta vederbörande att kostnadsfritt för anläggningen begagna sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäcker, som kunna vara disponibla;

4:o) att jämväl i övrigt, då fråga allenast är om begagnande av mark för ändamål som förut nämnts, utan att marken avstås, det må ankomma på Kungl. Maj:t att, där omständigheterna därtill föranleda, medgiva undantag från den under 1:o) angivna regel; samt

5:o) att vad sålunda stadgats icke har avseende å de i 1 kap. 14 och 18 §§ av lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad berörda fall.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Joh:s Thygesen.